

УДК 794.1:004.8

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ ВИСОКОКВАЛІКОВАНИХ ШАХІСТІВ ЗАВДЯКИ НОВИМ ТЕХНІЧНИМ МОЖЛИВОСТЯМ НА ПРИКЛАДІ ChatGPT

Олександр ПРОХОРОВ

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, Україна*

Вступ. «Головне у шахах, — на думку Гаррі Каспарова, — не тільки те, на скільки ходів уперед ти думаєш, а те, як ти логічно аналізуєш поточну ситуацію». Уміння логічно прогнозувати й аналізувати — найважливіші здібності, які треба розвивати в шахістів. Відомо, що саме у віці 5–12 років відбувається формування механізму «ідея — слово», «ідея — дія», відповідно в дитинстві закладаються логічні тенденції до розуміння шахів й перспектива стати висококваліфікованим шахістом.

На сьогодні актуальність теми — це вивчити стан формування логічного мислення висококваліфікованих шахістів і визначити

сутнісні й специфічні характеристики концепції її рішення у сфері фізичної культури та спорту під час освітньої діяльності із використанням нових технологій.

Обґрунтувати концепцію формування логічного мислення та на її основі розробити систему й спроектувати технологію розвитку логічного мислення шахістів із використанням нових технічних можливостей, як онлайніві шахові платформи й штучний інтелект (наприклад, ChatGPT)

На основі цього визначимо перспективу подальших досліджень у детальному вивченні вікових і психологічних особливостей шахістів на кожному етапі формування логічного мислення й спробуємо розробити індивідуалізовані програми формування логічного мислення на основі навчання з використанням нових технологій.

Мета — теоретико-методологічні й технологічні основи планування проектування системи формування логічного мислення висококваліфікованих шахістів із використанням технологій на прикладі ChatGPT.

Організація й методи дослідження. Дослідження проведено шляхом аналізу літератури й спеціалізованих джерел, зосереджених на використанні нових технологій у тренуваннях з шахів. Дані переважно були зібрані з статей, наукових праць й статей іноземних онлайн-ресурсів.

Висновок. Аналіз особливостей сучасної ситуації на міжнародній спортивній арені, що полягає в загостренні боротьби за світову шахову першість, зумовлює потребу розроблення нових підходів до системи підготовки висококваліфікованих шахістів. Відсутність досліджень, що розкривають суть підготовки висококваліфікованих шахістів, потреби суспільства в підготовці конкурентоспроможних фахівців, впевнених у своїх знаннях, які мають високий рівень логічного мислення, здатних самостійно максимально стислі терміни розв'язувати різні за складністю питання, що дали змогу виокремити проблему формування мислення як один із актуальних і пріоритетних напрямів удосконалення шахової освіти.

Логічне мислення — один із вирішальних чинників успішності навчання висококваліфікованих шахістів, а також формування навчальної діяльності загалом; воно пов'язане з перспективою

подальших розробок у галузі формування професійної діяльності для шахістів.

Однак для повного розуміння потенціалу цих технологій у шахах потрібні більш детальні дослідження й практичні випробування.

Список використаних джерел

1. Fine, R. Psychoanalytic Observations on Chess and Chess Masters / R. Fine // *Psychoanalysis*. 1956. - № 3.
2. Can Chat GPT Play chess?: <https://towardsdatascience.com/can-chat-gpt-play-chess-4c44210d43e4>
3. Tony Marsland. Computer chess methods. In S. Shapiro, editor, *Encyclopedia of Artificial Intelligence*. John Wiley & sons, New York, 1987.
4. David Silver, Thomas Hubert, Julian Schrittwieser, Ioannis Antonoglou, Matthew Lai, Arthur Guez, Marc Lanctot, Laurent Sifre, Dhharshan Kumaran, Thore Graepel, Timothy Lillicrap, Karen Simonyan, Demis Hassabis. Mastering Chess and Shogi by Self-Play with a General Reinforcement Learning Algorithm. Scientific article, 2018